

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

GESKIEDENIS V2

NOVEMBER 2017

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

VRAAG 2: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 3: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE, 1989 TOT DIE HEDE

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te spandeer.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig toepas.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat.

VRAAG 1: WATTER LESSE KAN SUID-AFRIKANERS BY BANTU STEPHEN BIKO, WAT VEERTIG JAAR GELEDE GESTERF HET, LEER?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

- 1.1 Verwys na Bron 1A.
- 1.1.1 Definieer die konsep *Swart Bewussyn* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Gebruik die inligting in die bron en haal DRIE komponente van die filosofie van Swart Bewussyn aan. (3 x 1) (3)
- 1.1.3 Verduidelik, in jou eie woorde, hoe swart Suid-Afrikaners sielkundige bevryding kon verkry. (1 x 2) (2)
- 1.1.4 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van die inligting in hierdie bron vir 'n historikus wat navorsing doen oor die filosofie van Swart Bewussyn. (2 x 2) (4)
- 1.2 Lees Bron 1B.
- 1.2.1 Selekteer TWEE bewyse uit die bron wat te kenne gee dat die polisie Steve Biko as 'n bedreiging beskou het. (2 x 1) (2)
- 1.2.2 Waarom, volgens die inligting in die bron, het die polisie besluit om in 1977 vir Steve Biko buite Grahamstad te arresteer? (1 x 2) (2)
- 1.2.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik wat die dokters gemotiveer het om valse diagnoses te maak oor hoe Biko gesterf het. (2 x 2) (4)
- 1.2.4 Haal DRIE woorde uit die bron aan wat beskryf hoe Biko op 12 September 1977 gesterf het. (3 x 1) (3)
- 1.3 Raadpleeg Bron 1C.
- 1.3.1 Verduidelik waarom jy dink Swartbewussynaktiviste besluit het om hierdie plakkaat rond te dra. (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Lewer kommentaar op die belangrikheid van die volgende in die plakkaat:
- (a) Die gebalde vuiste (1 x 2) (2)
- (b) Die gebreekte ketting (1 x 2) (2)

- 1.4 Gebruik Bron 1D.
- 1.4.1 Waarom, dink jy, was Allister Sparks vasbeslote om uit te vind hoe Steve Biko vermoor is? (2 x 2) (4)
- 1.4.2 Noem TWEE maniere in die bron wat wys hoe Helen Zille te werk gegaan het om inligting oor Biko se moord in te samel. (2 x 1) (2)
- 1.4.3 Lewer kommentaar op hoe Jimmy Kruger en dr. Hersch verskil het ten opsigte van die omstandighede waaronder Steve Biko gesterf het. (2 x 2) (4)
- 1.5 Vergelyk Bron 1B en 1D. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1D rakende die dood van Steve Biko ondersteun. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy die lesse verduidelik wat Suid-Afrikaners by Bantu Stephen Biko, wat veertig jaar gelede gesterf het, kan leer. (8)
[50]

VRAAG 2: HOE HET DIE WAARHEIDS-EN-VERSOENINGSKOMMISSIE (WVK) DIE MOORD VAN POLITIEKE AKTIVISTE, SOOS AHMED TIMOL, HANTEER?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

- 2.1 Verwys na Bron 2A.
- 2.1.1 Wat het op 22 Oktober 1971 met Ahmed Timol gebeur? (1 x 1) (1)
- 2.1.2 Haal TWEE stukke beswarende (impliserende) bewysstukke aan wat die polisie in die katebak van Ahmed Timol se motor gevind het. (2 x 1) (2)
- 2.1.3 Watter bewyse in die bron dui daarop dat Ahmed Timol gemartel is terwyl hy in polisie-aanhouding was? Noem DRIE bewyse. (3 x 1) (3)
- 2.1.4 Verduidelik tot watter mate jy die bewyse, gegee deur die polisie-ondervraers oor hoe Timol gesterf het, as betroubaar kan beskou. (2 x 2) (4)
- 2.2 Raadpleeg Bron 2B.
- 2.2.1 Waarom, volgens die bron, is die WVK gestig? (1 x 2) (2)
- 2.2.2 Definieer die term *amnestie* in die konteks van die WVK. (1 x 2) (2)
- 2.2.3 Noem die volgende leiers van die WVK:
- (a) Die voorsitter (1 x 1) (1)
- (b) Die ondervoorsitter (1 x 1) (1)
- 2.2.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom die demokratiese regering op herstellende geregtigheid in plaas van vergeldende geregtigheid besluit het. (2 x 2) (4)
- 2.3 Lees Bron 2C.
- 2.3.1 Verduidelik waarom jy dink hierdie foto geneem is. (2 x 2) (4)
- 2.3.2 Lewer kommentaar op waarom Hawa Timol besluit het om voor die WVK te verskyn. (2 x 2) (4)
- 2.4 Vergelyk Bron 2B en 2C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 2B die bewyse in Bron 2C ondersteun oor hoe die WVK die moord van Ahmed Timol hanteer het. (2 x 2) (4)

- 2.5 Bestudeer Bron 2D.
- 2.5.1 Waarom, volgens die bewyse in die bron, het die NVG besluit om die doodsondersoek oor hoe Ahmed Timol vermoor is, te heropen?
(1 x 2) (2)
- 2.5.2 Verduidelik waarom jy dink Cajee besluit het om hulde aan Hawa Timol te bring.
(2 x 2) (4)
- 2.5.3 Lewer kommentaar op wat jy dink geïmpliseer word deur die stelling: '... die doodsondersoek 'n presedent (voorbeeld) vir ander families sal wees om te volg', in die konteks van die WVK-verhore.
(2 x 2) (4)
- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe die WVK die moord van politieke aktiviste, soos Ahmed Timol, hanteer het.
(8)
[50]

VRAAG 3: HOE IS SUID-AFRIKA SE PLUIMVEEBEDRYF DEUR GLOBALISERING BEÏNVLOED?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die vrae wat volg.

- 3.1 Lees Bron 3A.
- 3.1.1 Definieer die term *globalisering* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.1.2 Haal DRIE maniere uit die bron aan wat te kenne gee dat globalisering die menslike welstand van samelewings in die wêreld beïnvloed het. (3 x 1) (3)
- 3.1.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom internasionalisme as meer suksesvol as nasionalisme in die konteks van globalisering beskou is. (2 x 2) (4)
- 3.1.4 Identifiseer TWEE internasionale monetêre (finansiële) instellings wat die proses van globalisering ondersteun het. (2 x 1) (2)
- 3.1.5 Waarom, volgens die inligting in die bron, het monetêre instellings besluit om Suid-Afrika onder druk te plaas om sy handelsbeperkings te verwyder? (2 x 1) (2)
- 3.2 Bestudeer Bron 3B.
- 3.2.1 Wat het Suid-Afrikaanse pluimveeprodusente aangespoor om by die anti-globaliseringsverset aan te sluit? (1 x 1) (1)
- 3.2.2 Verduidelik waarom Europese pluimveeprodusente Suid-Afrikaanse pluimveeboere gekritiseer het oor hoe hulle besigheid gedoen het. (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Waarom, volgens die bron, het die Suid-Afrikaanse regering besluit om die plaaslike pluimveebedryf te beskerm? (2 x 1) (2)
- 3.3 Raadpleeg Bron 3C.
- 3.3.1 Verduidelik die boodskappe wat in die spotprent oorgedra word. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 3.3.2 Lewer kommentaar op waarom jy dink die spotprentkunstenaar besluit het om 'GOEDKOOP INVOERE' groter as 'PLAASLIKE INVOERE' uit te beeld. (2 x 2) (4)
- 3.4 Vergelyk Bron 3B en 3C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3B die bewyse oor die krisis waarvoor die Suid-Afrikaanse pluimveebedryf te staan gekom het in Bron 3C ondersteun. (2 x 2) (4)

- 3.5 Lees Bron 3D.
- 3.5.1 Noem die unie wat by die Suid-Afrikaanse regering gepleit het dat regulasies oor goedkoop pluimvee-invoere verskerp moes word. (1 x 1) (1)
- 3.5.2 Watter land, volgens die bron, was Suid-Afrika se grootste mededinger met betrekking tot pluimvee-invoere? (1 x 1) (1)
- 3.5.3 Verduidelik hoe die Departement van Handel en Nywerheid ('DTI') en die Departement van Landbou, Bosbou en Visserye ('DAFF') probeer het om Suid-Afrika se pluimveebedryf te beskerm. (2 x 2) (4)
- 3.5.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom 'n historikus hierdie bron bruikbaar sou vind wanneer navorsing gedoen word oor die invloed wat goedkoop invoere op Suid-Afrika se pluimveebedryf gehad het. (2 x 2) (4)
- 3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe Suid-Afrika se pluimveebedryf deur globalisering beïnvloed is. (8) **[50]**

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

PW Botha se pogings om die apartheidstelsel te hervorm, is deur intense internasionale weerstand begroet.

Bespreek hierdie stelling krities, met verwysing na die verskillende vorme van weerstand wat internasionale anti-apartheidsbewegings gebruik het om in die 1980's die uiteindelijke ondergang van die apartheidsregering te verseker.

[50]**VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE**

Verduidelik tot watter mate politieke leierskap en verbintenis deur belangrike Suid-Afrikaanse rolspelers die weg gebaan het vir die geboorte van 'n nie-rassige demokratiese Suid-Afrika in 1994.

Ondersteun jou argumente met relevante bewyse.

[50]**VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989**

Gorbachev se beleid van Glasnost en Perestroika het in 1989 tot die ineenstorting van die Sowjetunie gelei wat 'n direkte uitwerking op Suid-Afrikaanse politiek gehad het.

Stem jy saam met hierdie stelling? Ondersteun jou argumente met relevante bewyse.

[50]**TOTAAL: 150**